

tikoteekki

Mikä on OIIVA?

Onnistutaan
Innostutaan
Videon
Avulla

OIVA pähkinäkuoressa

OIVA

- **L**isää puhevammaisten ihmisten mahdollisuuksia olla tasavertainen ja aloitteellinen kumppani
- **O**hjaa työntekijöitä tulemaan tietoisiksi omasta osaamisestaan ja yhteisönsä onnistuneista vuorovaikutustilanteista
- **V**ahvistaa puhevammaisten ihmisten ja työntekijöiden vuorovaikutustaitoja
- **I**nnostaa työntekijöitä oppimaan lisää vuorovaikutuksesta
- **T**uo uutta sisältöä ja iloa työhön

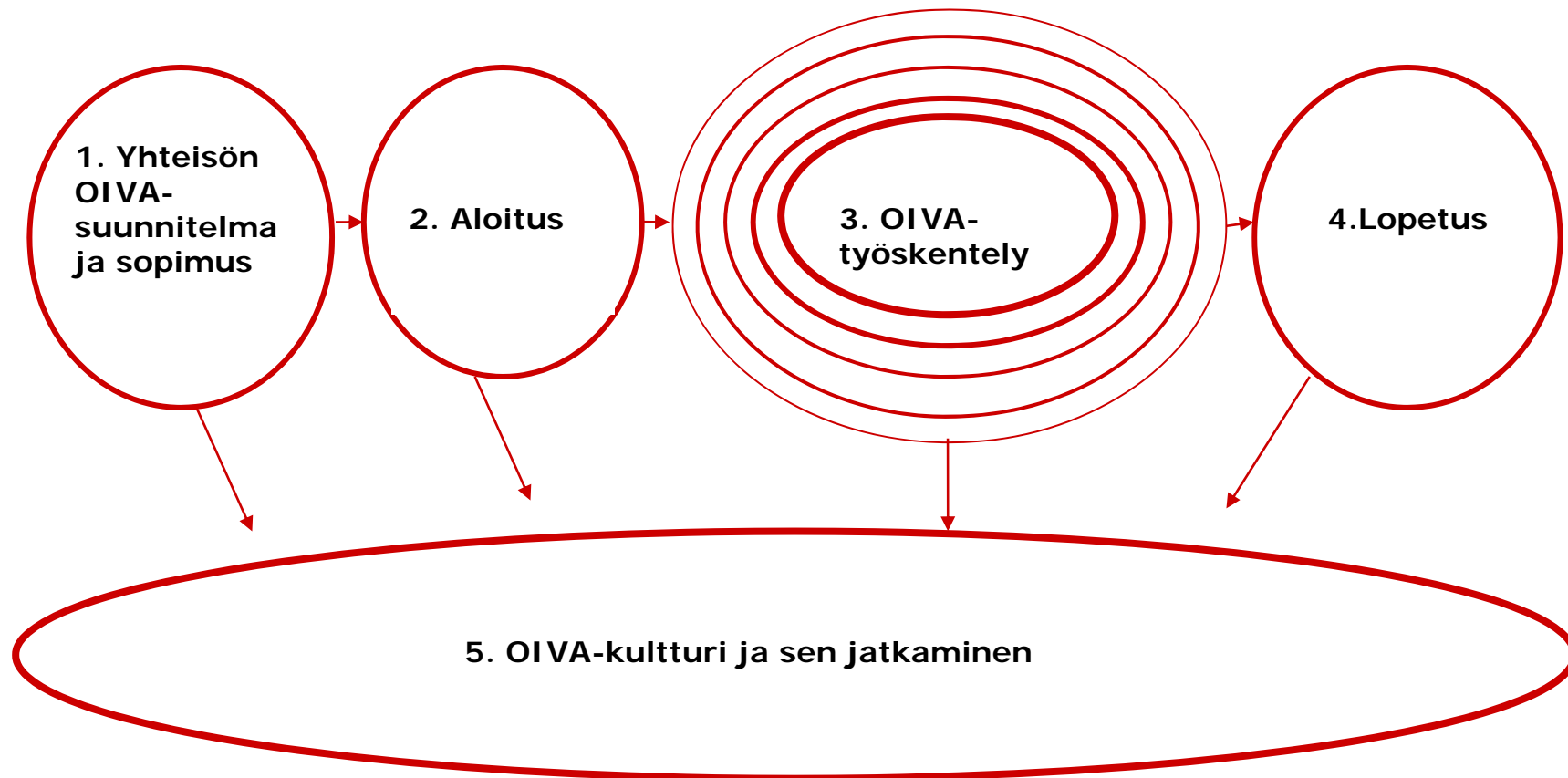
OIVA on tarkoitettu

Yhteisölle, joka

- haluaa kehittää vuorovaikutustapojaan ja oppia ymmärtämään puhevammaisten jäsentensä viestejä entistä paremmin
- on valmis sitoutumaan vajaan vuoden kestävään, intensiiviseen työskentelyyn

OIVA-vuorovaikutusmallin vaiheet

- OIVA kestää noin yhdeksän kuukautta
- Työskentelyä ohjaa koulutettu OIVA-ohjaaja

OIVA-työskentely

- Etenee kohti työntekijöiden määrittelemää tavoitetta
- Sisältää kuusi Oivariihitapaamista, joissa jokaisessa
  - käsitellään ryhmän **kysymystä**
  - havainnoidaan **kuvaa**
  - sovitaan **konkreettinen teko** arkeen
    - Missä tilanteessa, mitä tehdään ja ketkä tekevät?

OIVA-työskentelyssä

- Työntekijät
  - havainnoivat videolta omaa työtään ja vuorovaikutustaan
  - kiinnittävät huomiota onnistuneisiin vuorovaikutustapoihin
  - oppivat tunnistamaan ja tulemaan tietoiseksi
    - puhevammaisen kumppanin viesteistä
    - osaavan kumppanuuden elementeistä (LOVIT)
  - jakavat ajatuksiaan ja oppivat toinen toisiltaan
  - käyttävät oppimaansa vuorovaikutuksessa puhevammaisen kumppaninsa kanssa

OIVA-työskentelyssä

- OIVA-ohjaaja
  - ohjaa työskentelyä yhteisön tavoitteen suuntaisesti
  - valitsee työntekijöiden kuvaamista videoista ryhmän tavoitteeseen ja kysymykseen liittyviä lyhyitä otoksia
  - huolehtii, että vuorovaikutuksen tarkastelussa keskitytään vuorovaikutusta vahvistaviin asioihin
  - antaa tilaa yhteisön oivalluksille

Yhteisön OIVA-kulttuuri

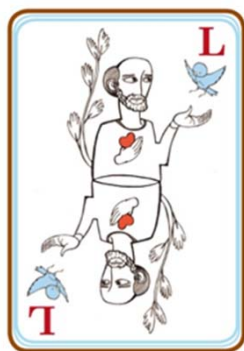
- OIVA-työskentelyllä pyritään yhteisön omien tavoitteiden mukaiseen **pysyvään muutokseen** vuorovaikutuksessa
- OIVA-kulttuuri perustuu
  - työskentelyn aikana oivallettuihin asioihin
  - yhteisön omaan, itseohjautuvaan jatkotyöskentelyyn

LOVIT - OIVA-työskentelyn ydin

- Läsnäolo
- Odottaminen
- Vastaaminen
- Ilmaisun mukauttaminen
- Tarkistaminen

Läsnäolo

"Olen tässä, olen kiinnostunut sinusta ja haen kontaktia sinuun"

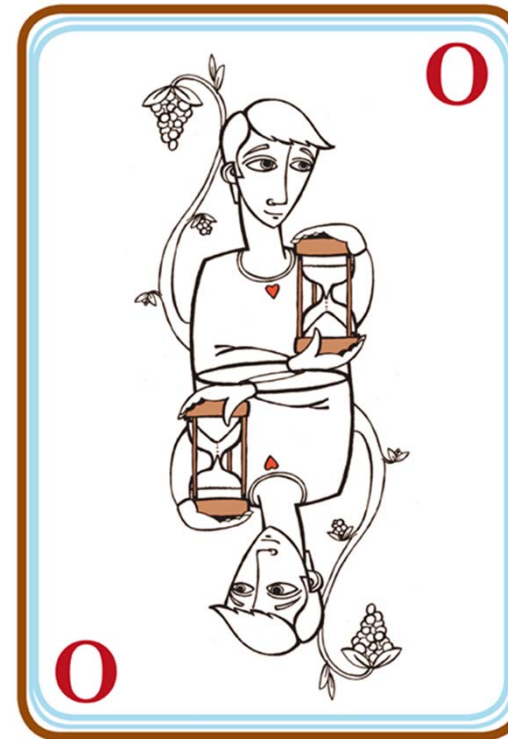
- Osaava kumppani
  - on läsnä omana itsenään
  - kohtaa puhevammaisen ihmisen kiireettömästi
  - keskittyy häneen
  - havainnoi, onko hän valmis ja halukas vuorovaikutukseen
  - hakee kontaktin häntä kiinnostavilla keinoilla
  - käyttää eri aistikanavia kontaktin saamiseen

Odottaminen

"Odotan sinun aloitettasi ja houkuttelen sinua mukaan"

- Osaava kumppani
  - antaa tilaa ja rohkaisee puhevammaista ihmistä tekemään aloitteita
  - antaa hänen johtaa vuorovaikutusta
  - ei täytä tilaa omalla puheellaan
  - pysähtyy aidosti kuuntelemaan hänen viestiään

Vastaaminen

"Huomaan sinun viestisi ja reagoin siihen"

- Osaava kumppani
  - pitää kaikkia puhevammaisen ihmisen toimintoja mahdollisina viesteinä
  - huomaa hänen erilaiset viestinsä
  - vastaa ja reagoi välittömästi

Ilmaisun mukauttaminen

"Viestin samanlaisilla tavoilla kuin sinä. Muotoilen ilmaisuni niin, että sinä ymmärrät"

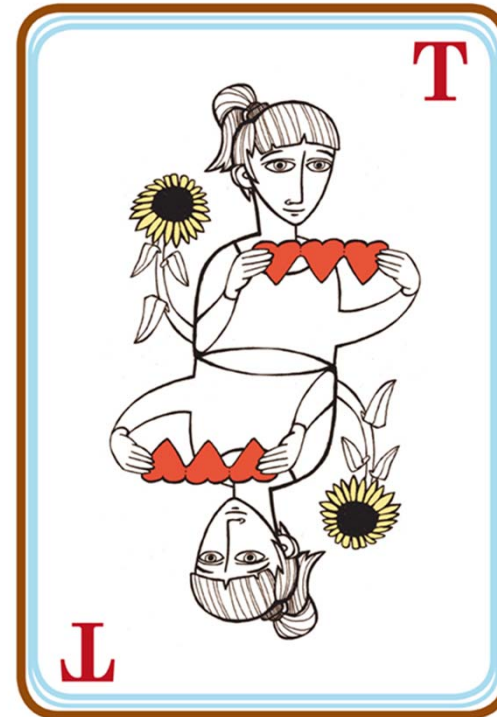
- Osaava kumppani
  - jäljittelee ja heijastelee hänen tunnetilaansa, ilmauksiaan ja toimintaansa
  - toimii hänelle sopivassa tahdissa
  - huomioi omassa viestintätavassaan kumppaninsa tarpeet, kokemusmaailman ja kielelliset taidot
  - muotoilee ilmaisunsa niin, että hän voi ymmärtää
  - käyttää samanlaisia viestintätapoja kuin puhevammainen kumppaninsa

Tarkistaminen

"Havainnoin, oletko mukana ja ymmärrämmekö toisiamme"

- Osaava kumppani
  - havainnoi, onko puhevammainen ihminen kiinnostunut vuorovaikutuksesta
  - pyrkii löytämään yhteisymmärryksen
    - hyväksyy sen, että viesti ei aina mene perille
  - tarkkailee
    - ymmärsikö puhevammainen kumppani?
    - ymmärsikö hän itse?

Miten LOVIT näkyy teidän yhteisössänne?

Lisätietoa:
Tietotekniikka- ja kommunikaatiokeskus Tikoteekki
www.tikoteekki.fi

www.tikoteekki.fi